

SAMARQAND VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

SAMARQAND VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO'YICHA MA'LUMOT

*2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra
(fermer va dehqon xo'jaliklarisiz)*

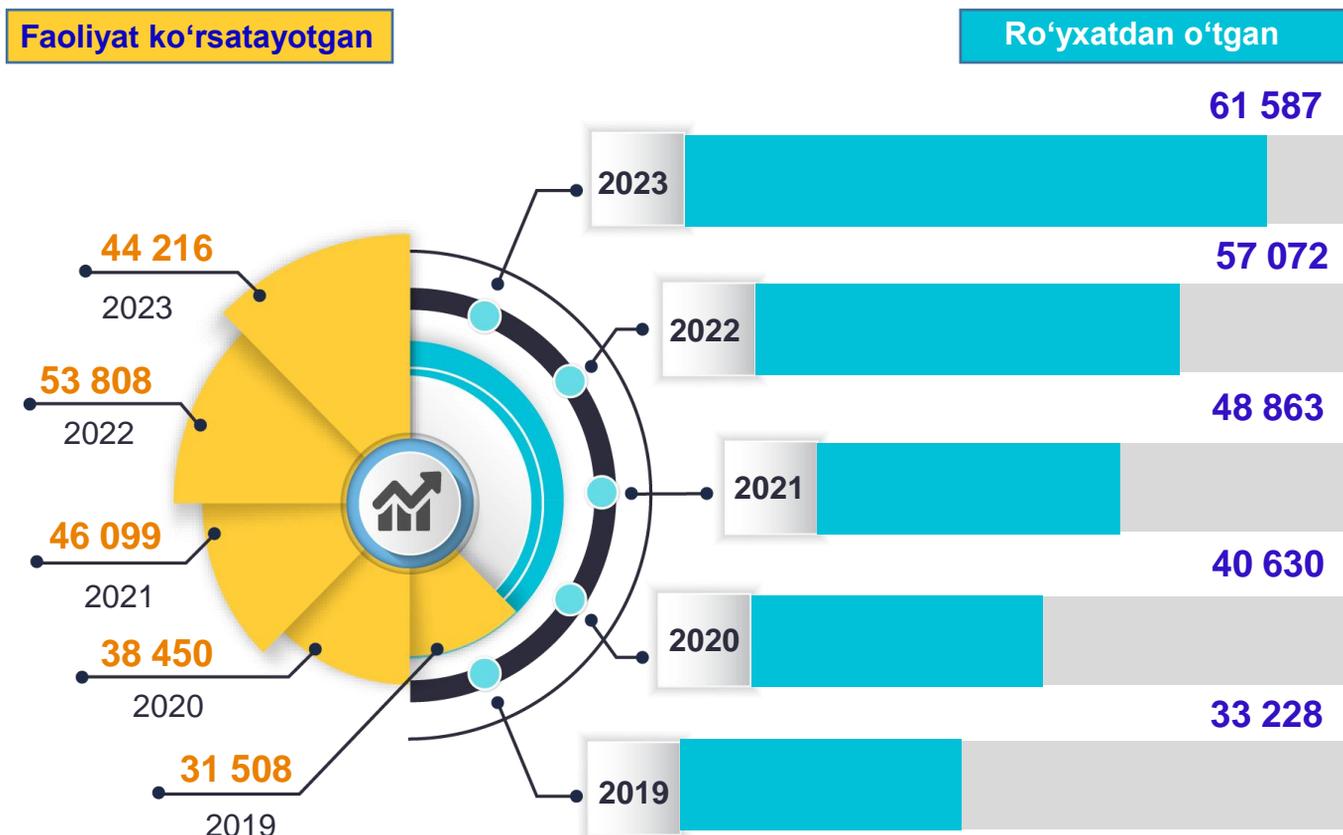
*Ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi
Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi
ma'lumotlar bazasi asosida shakllantirildi.*

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta‘minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilmoqda.

Jumladan, 2023-yil 1-dekabr holatiga ko‘ra viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 44 216 tani (ulardan kichik korxonalar va mikrofirmalar 38 149 ta) tashkil etdi.

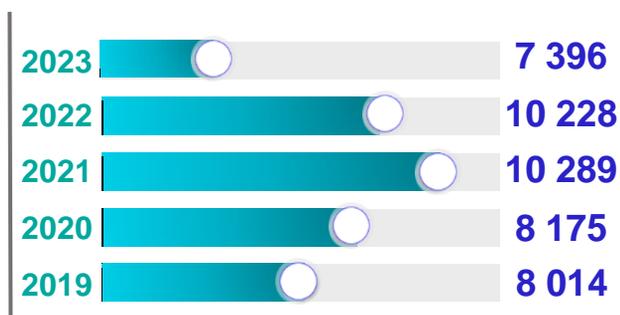
Korxonalar va tashkilotlar to‘g‘risida umumiy ma‘lumotlar, yillar kesimida (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda.)

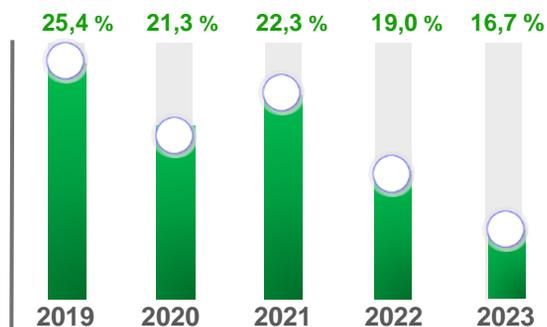
Yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar

2023-yil yanvar–noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Savdo

Axborot va aloqa

Sanoat

Tashish va saqlash

Sog‘liqni saqlash va
ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

2023-yil yanvar-noyabr oylarida yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar soni 2018-yilning mos davri bilan solishtirilganda 2 945 taga ko‘payganligini ko‘rish mumkin.

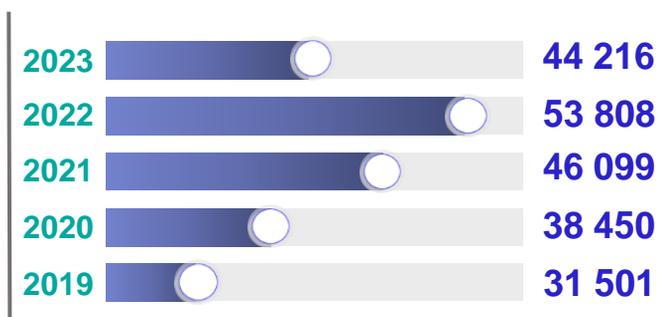
Yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar sonining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha 2018-yilning mos davri bilan solishtirilganda, mas’uliyati cheklangan jamiyatlar 2 315 taga, oilaviy korxonalar 317 taga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

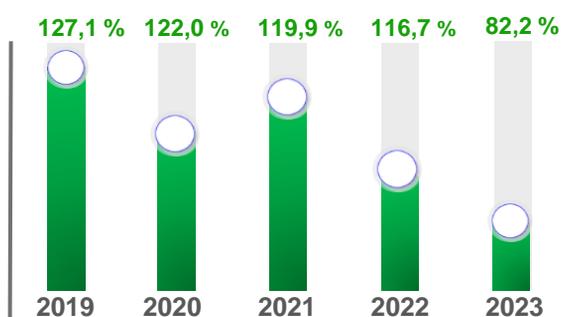
Samarqand sh.	1 731	14,2 %	Ishtixon t.	368	16,5 %
Pastdarg‘om t.	627	18,7 %	Toyloq t.	366	18,1 %
Samarqand t.	627	18,1 %	Jomboy t.	307	16,5 %
Urgut t.	513	14,6 %	Nurobod t.	284	19,3 %
Bulung‘ur t.	451	23,7 %	Kattaqo‘rg‘on sh.	254	17,3 %
Payariq t.	405	17,9 %	Paxtachi t.	248	18,3 %
Oqdaryo t.	379	19,3 %	Narpay t.	245	15,4 %
Kattaqo‘rg‘on t.	379	16,3 %	Qo‘shrabot t.	212	17,7 %

2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati, foizda

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va
ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Boshqa turlar

2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra, iqtisodiy faoliyat turlari kesimida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar savdo sohasida 16 526 tani, sanoatda 6 321 tani, yashash va ovqatlanishda 3 439 tani, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida 2 978 tani, qurilishda 2 553 tani tashkil etmoqda.

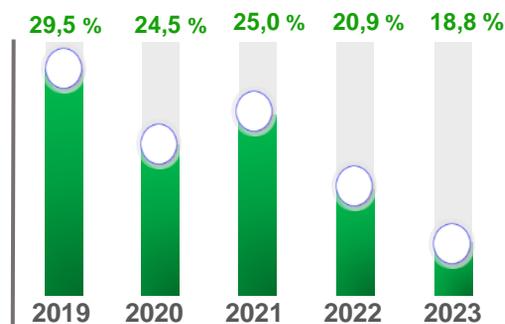
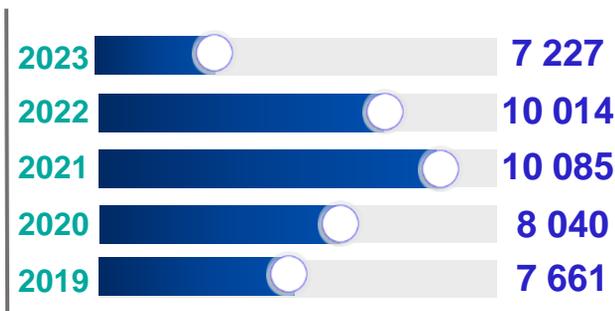
Hududlar kesimida

Samarqand sh.	12 225	Oqdaryo t.	1 960
Urgut t.	3 521	Bulung'ur t.	1 904
Samarqand t.	3 471	Jomboy t.	1 857
Pastdarg'om t.	3 360	Narpay t.	1 592
Kattaqo'rg'on t.	2 328	Kattaqo'rg'on sh.	1 469
Payariq t.	2 266	Nurobod t.	1 468
Ishtixon t.	2 228	Paxtachi t.	1 353
Toyloq t.	2 019	Qo'shrabot t.	1 195

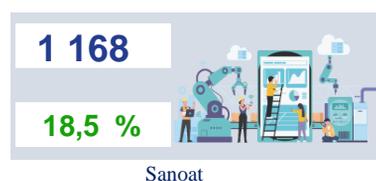
2023-yil yanvar-noyabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib berish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo'lmoqda. 2023-yil yanvar-noyabr oylarida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni

7 227 ta bo'lib, shundan;

-mikrofirmalar va kichik korxonalar 7 210 ta;

-yirik korxonalar 17 tani tashkil etdi.

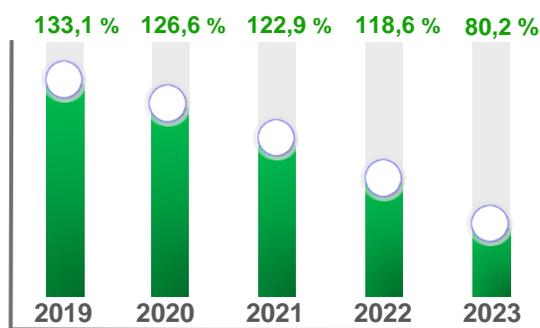
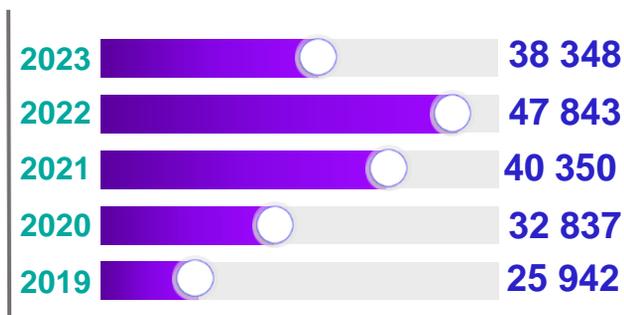
Hududlar kesimida

Samarqand sh.	1 683	15,5 %	Toyloq t.	361	20,6 %
Pastdarg'om t.	623	21,5 %	Ishtixon t.	360	18,7 %
Samarqand t.	615	19,4 %	Jomboy t.	302	18,5 %
Urgut t.	486	16,3 %	Nurobod t.	276	22,3 %
Bulung'ur t.	446	27,2 %	Kattaqo'rg'on sh.	249	19,3 %
Payariq t.	398	20,7 %	Paxtachi t.	244	22,0 %
Kattaqo'rg'on t.	373	18,8 %	Narpay t.	238	18,2 %
Oqdaryo t.	371	21,6 %	Qo'shrabot t.	202	21,2 %

2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati, foizda

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Savdo

Axborot va aloqa

Sanoat

Tashish va saqlash

Sog'liqni saqlash va
ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

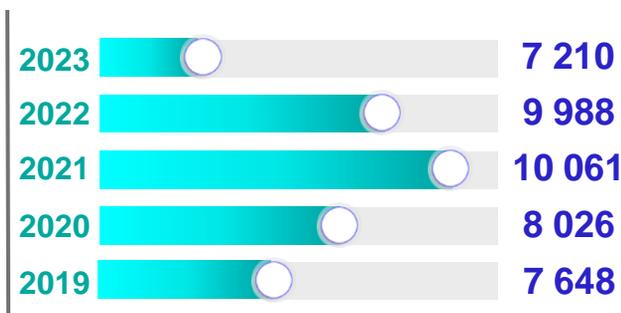
Faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2023-yil 1-dekabr holatiga 38 348 taga yetib, 2019-yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 147,8 foizni tashkil etdi. Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo'ldi: savdo – 43,1 foiz, sanoat – 6,5 foiz, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar – 8,9 foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – 7,7 foiz, qurilish – 6,6 foiz, tashish va saqlash – 2,7 foiz, sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish – 2,4 foiz, axborot va aloqa – 1,7 foiz va boshqa turlari – 10,4 foiz.

Hududlar kesimida

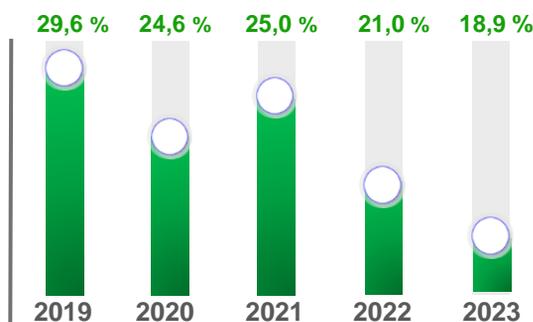
Samarqand sh.	10 824	Oqdaryo t.	1 721
Samarqand t.	3 176	Bulung'ur t.	1 640
Urgut t.	2 986	Jomboy t.	1 629
Pastdarg'om t.	2 903	Narpay t.	1 307
Kattaqo'rg'on t.	1 979	Kattaqo'rg'on sh.	1 290
Ishtixon t.	1 925	Nurobod t.	1 238
Payariq t.	1 919	Paxtachi t.	1 107
Toyloq t.	1 751	Qo'shrabot t.	953

2023-yil yanvar–noyabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati, foizda

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining "sog'lomligi"ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko'rsatishi bo'lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o'zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko'rsatkichidir.

Shunda, 2023-yil yanvar-noyabr oylarida tashish va saqlash sohasida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni 2022-yilning mos davriga nisbatan 125 tadan 208 taga (o'sish 83 taga) yetdi.

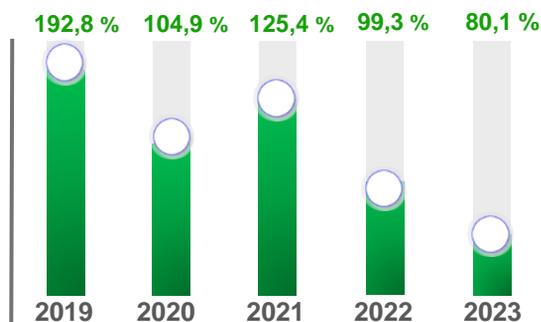
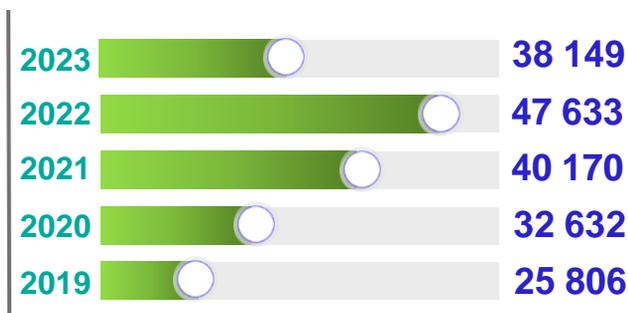
Hududlar kesimida

Samarqand sh.	1 677	15,6 %	Ishtixon t.	360	18,7 %
Pastdarg'om t.	622	21,5 %	Toyloq t.	360	20,6 %
Samarqand t.	612	19,4 %	Jomboy t.	301	18,6 %
Urgut t.	486	16,3 %	Nurobod t.	276	22,4 %
Bulung'ur t.	445	27,2 %	Kattaqo'rg'on sh.	248	19,3 %
Payariq t.	397	20,8 %	Paxtachi t.	244	22,2 %
Kattaqo'rg'on t.	373	18,9 %	Narpay t.	238	18,3 %
Oqdaryo t.	369	21,5 %	Qo'shrabot t.	202	21,2 %

2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati, foizda

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Boshqa turlar

Kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg'or faoliyat yuritmoqda. Kichik biznes subyektlarining asosiy qismi Samarqand shahrida (28,1 foiz), Samarqand tumani (8,3 foiz), Urgut (7,8 foiz) va Pastdarg'om (7,6 foiz) tumanlarida faoliyat ko'rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlarining 50 foizdan ortig'i faoliyat ko'rsatmoqda.

Hududlar kesimida

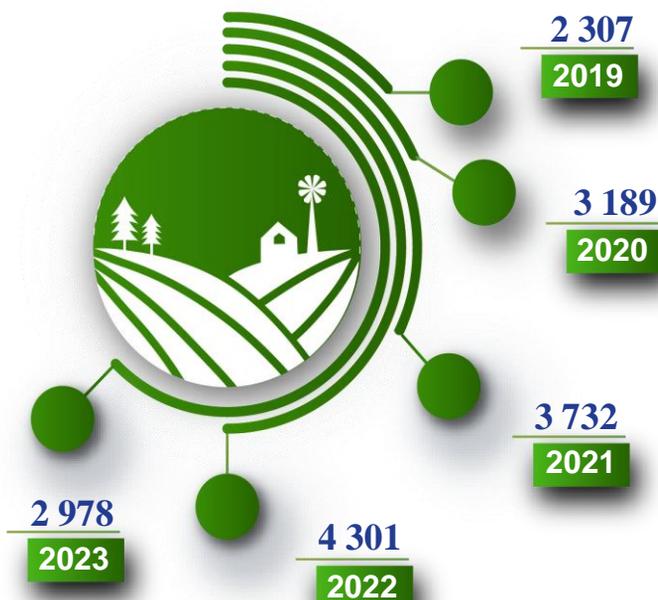
Samarqand sh.	10 732	Oqdaryo t.	1 715
Samarqand t.	3 157	Bulung'ur t.	1 635
Urgut t.	2 975	Jomboy t.	1 621
Pastdarg'om t.	2 891	Narpay t.	1 304
Kattaqo'rg'on t.	1 970	Kattaqo'rg'on sh.	1 284
Ishtixon t.	1 921	Nurobod t.	1 234
Payariq t.	1 912	Paxtachi t.	1 101
Toyloq t.	1 745	Qo'shrabot t.	952

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat
ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar to‘g‘risida ma‘lumotlar

2023-yil 1-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

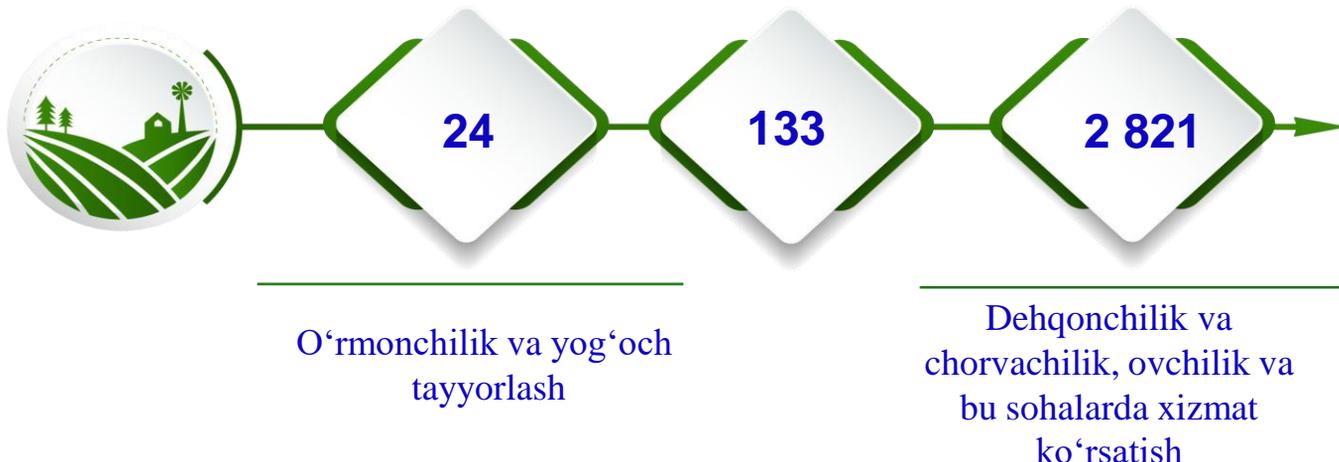
Nurobod t.	413
Pastdarg‘om t.	348
Samarqand t.	317
Kattaqo‘rg‘on t.	315
Bulung‘ur t.	212
Urgut t.	196
Oqdaryo t.	181
Payariq t.	144
Jomboy t.	135
Ishtixon t.	126
Qo‘shrabot t.	125
Samarqand sh.	120
Paxtachi t.	118
Narpay t.	106
Toyloq t.	73
Kattaqo‘rg‘on sh.	49

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta‘minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta‘minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

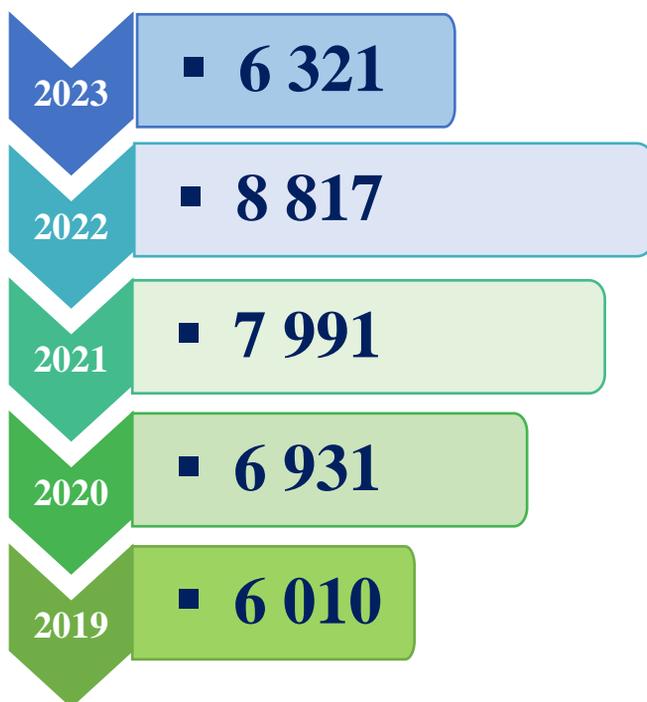
Baliq ovlash va akvakultura

2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra, birlikda

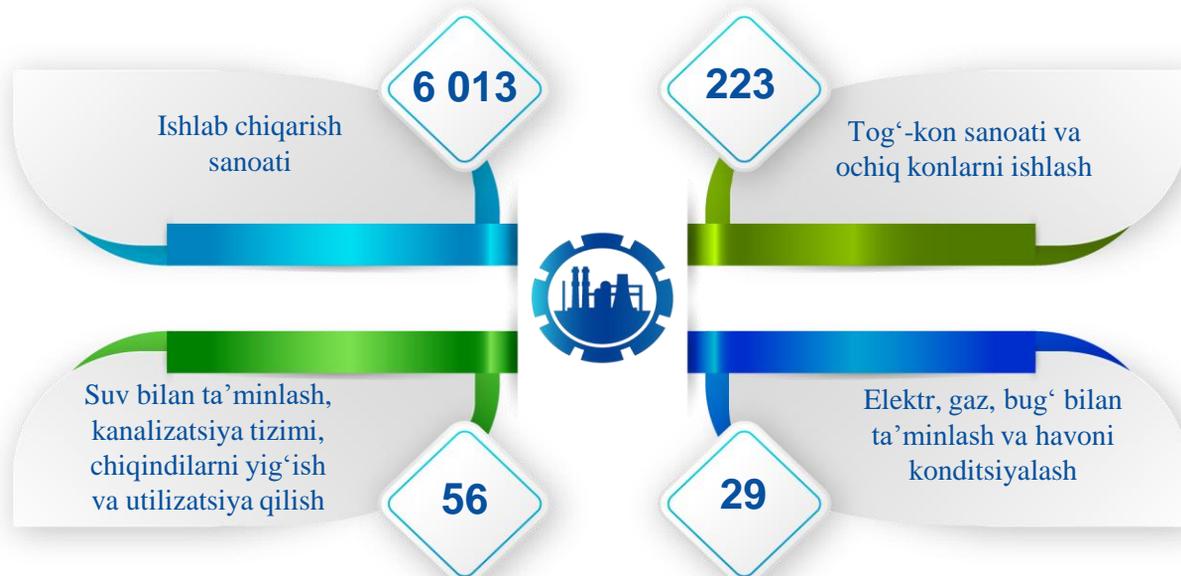
Hududlar kesimida

Samarqand sh.	1 233
Urgut t.	853
Samarqand t.	625
Pastdarg'om t.	503
Ishtixon t.	379
Kattaqo'rg'on t.	345
Toyloq t.	316
Jomboy t.	312
Oqdaryo t.	279
Bulung'ur t.	271
Payariq t.	263
Kattaqo'rg'on sh.	258
Paxtachi t.	195
Narpay t.	181
Qo'shrabot t.	161
Nurobod t.	147

Sanoat tarmog'i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo'lgan tarmoqlardan hisoblanadi. So'nggi uch yil ichida faoliyat ko'rsatayotgan sanoat korxonalarining sonining o'zgarish sur'ati 79,1 foizni tashkil etgan.

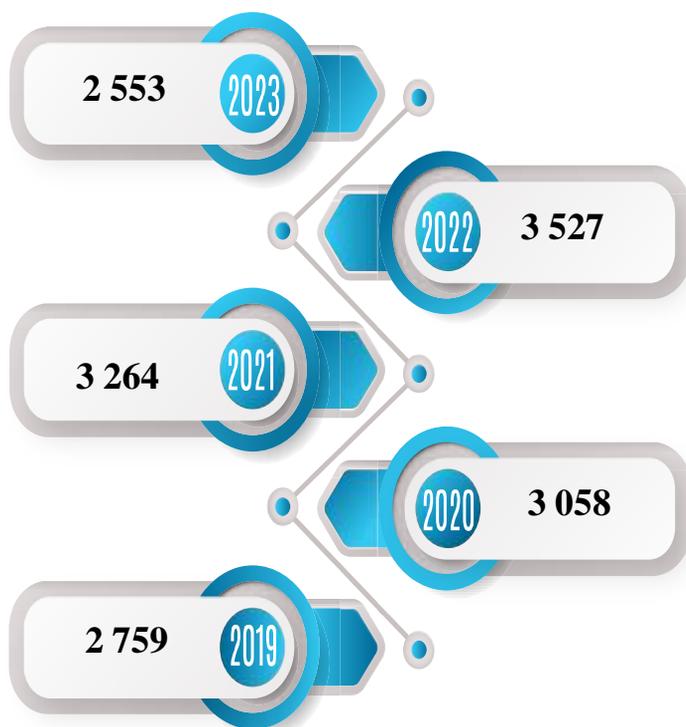
Sanoat korxonalarining soni jami korxonalar va tashkilotlarning 14,5 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 95,1 foizini ishlab chiqarish sanoati, 3,5 foizini tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash, 0,9 foizini suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish va 0,5 foizini elektr, gaz bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash tashkil etgan.

2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Samarqand sh.	823
Payariq t.	219
Pastdarg'om t.	202
Urgut t.	166
Samarqand t.	135
Oqdaryo t.	122
Kattaqo'rg'on t.	122
Toyloq t.	121
Jomboy t.	111
Kattaqo'rg'on sh.	106
Ishtixon t.	94
Narpay t.	73
Paxtachi t.	71
Qo'shrabot t.	68
Bulung'ur t.	61
Nurobod t.	59

Voliyatda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmoqlaridan biri sifatida hisoblangan. Qurilish sanoatining yo'nalishlari bo'yicha o'tkazilgan tahlil shuni ko'rsatdiki, jami qurilish korxonalariga nisbatan:

- binolar va inshootlar qurish yo'nalishi 59,0 foizni;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo'nalishi 16,0 foizni;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo'nalishi 25,0 foizni tashkil etadi.

408

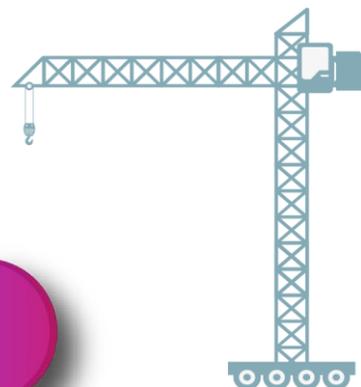
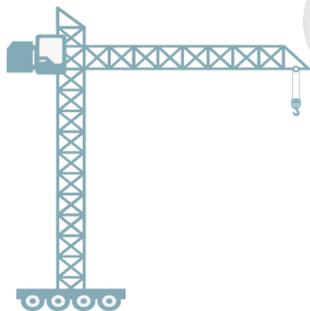
Fuqarolik
obyektlarini qurish

641

Ixtisoslashtirilgan
qurilish ishlari

1 504

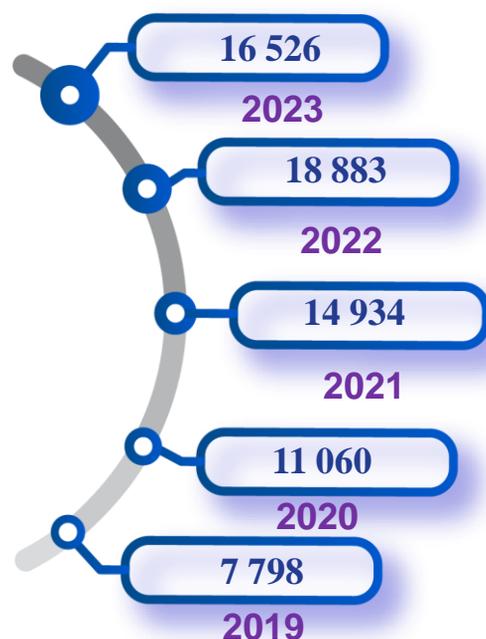
Bino va
inshootlar qurish

2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Samarqand sh.	4 507
Samarqand t.	1 383
Pastdarg'om t.	1 349
Urgut t.	1 113
Ishtixon t.	909
Payariq t.	889
Kattaqo'rg'on t.	788
Toyloq t.	783
Oqdaryo t.	781
Bulung'ur t.	762
Jomboy t.	697
Narpay t.	693
Kattaqo'rg'on sh.	556
Paxtachi t.	538
Qo'shrabot t.	431
Nurobod t.	347

Tahlillar shuni ko'rsatmoqdaki, viloyatda faoliyat ko'rsatayotgan har uchinchi korxonalar savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,7 foizi yoki 16 486 tasi kichik biznes subyektlari hissasiga to'g'ri keladi.

Savdo sohasining yo'nalishlar bo'yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo sohasi ulushi 72,1 foiz;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo sohasi 17,6 foiz;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta'mirlash 10,3 foizini tashkil etadi.

1 705

Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta'mirlash

2 904

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

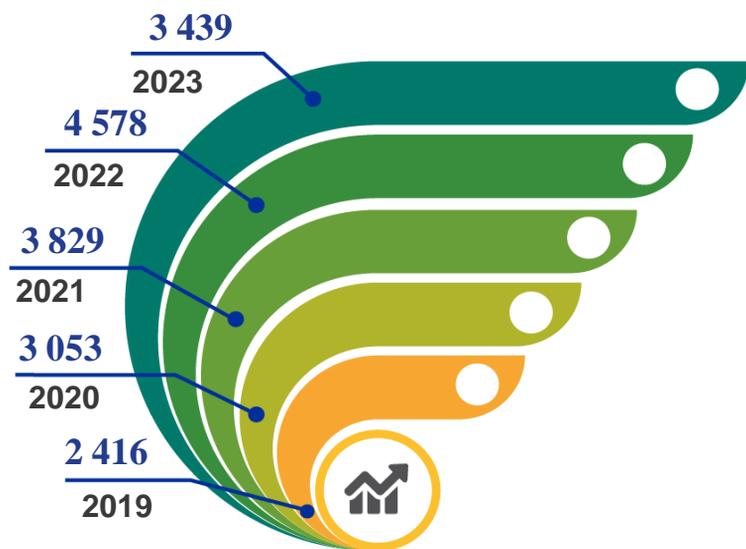
11 917

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Samarqand sh.	1 331
Samarqand t.	271
Urgut t.	213
Pastdarg'om t.	171
Kattaqo'rg'on t.	169
Payariq t.	162
Toyloq t.	152
Jomboy t.	145
Ishtixon t.	144
Oqdaryo t.	142
Kattaqo'rg'on sh.	115
Bulung'ur t.	115
Narpay t.	114
Nurobod t.	72
Qo'shrabot t.	71
Paxtachi t.	52

2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni 3 439 tani tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko'rsatdiki:

-yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning 12,6 foiz ulushini mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko'ngilochar parklar tashkil etmoqda;

-87,4 foiz ulushini esa oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo'yicha xizmatlar tashkil etmoqda.

434

Yashash bo'yicha xizmatlar

3 005

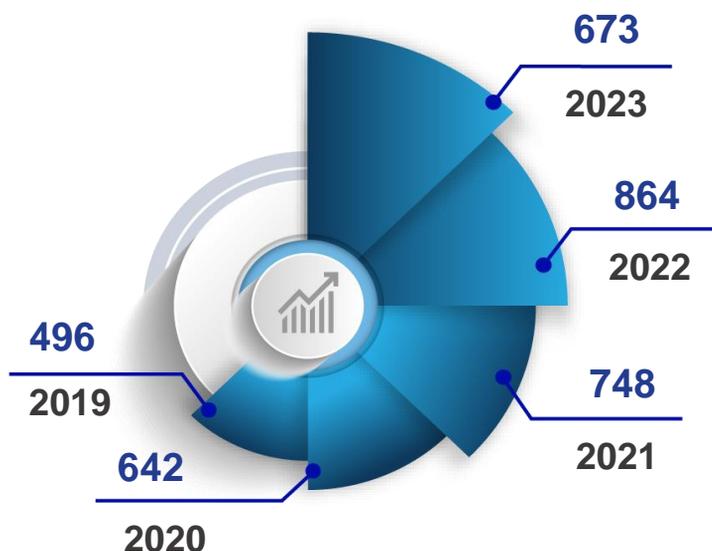
Oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo'yicha xizmatlar

2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra, birlikda

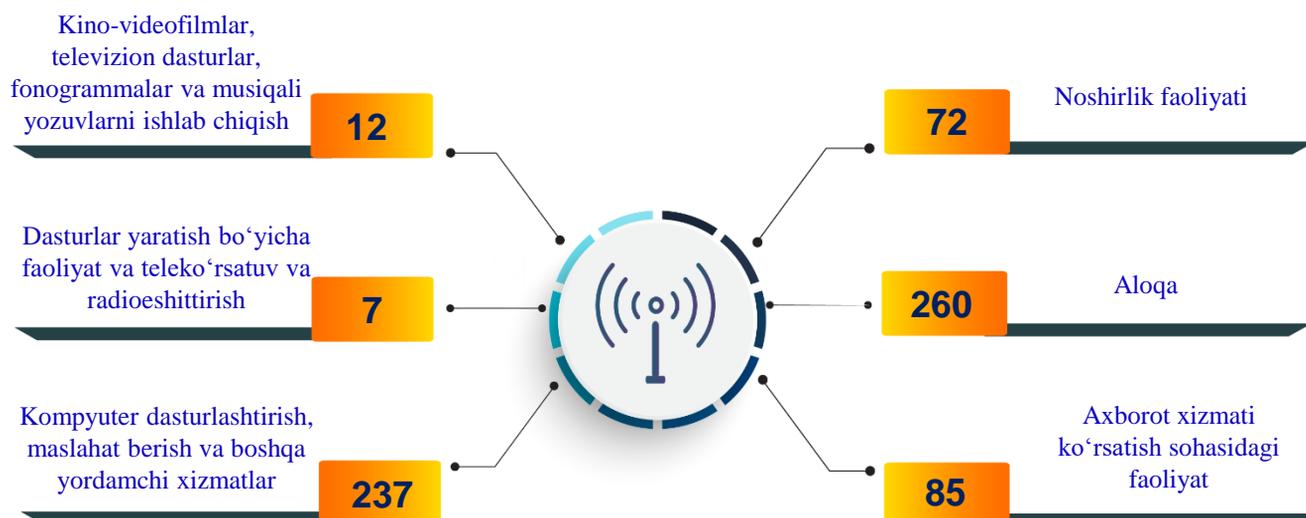
Hududlar kesimida

Samarqand sh.	305
Payariq t.	50
Urgut t.	50
Oqdaryo t.	37
Kattaqo'rg'on sh.	35
Ishtixon t.	32
Samarqand t.	31
Pastdarg'om t.	30
Bulung'ur t.	22
Toyloq t.	19
Kattaqo'rg'on t.	18
Jomboy t.	12
Narpay t.	11
Qo'shrabot t.	10
Nurobod t.	6
Paxtachi t.	5

2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra, aloqa yo'nalishida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 38,6 foizini tashkil etdi.

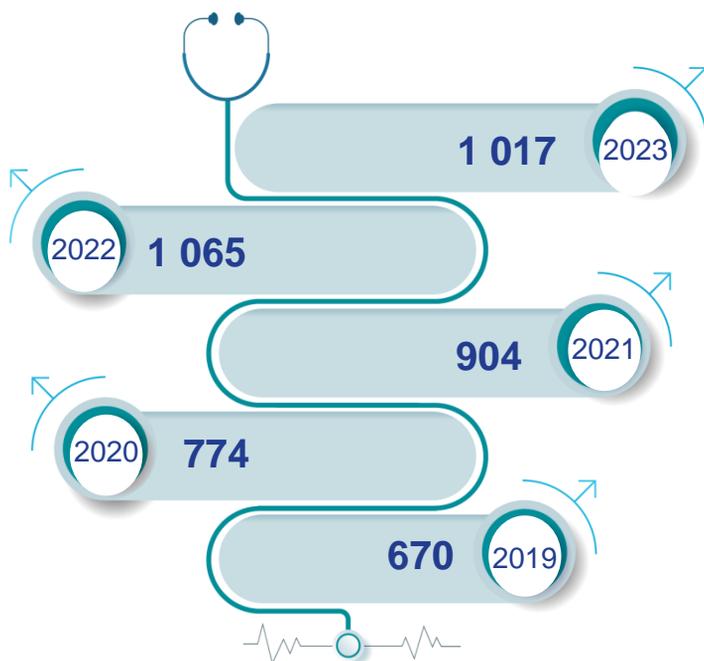
Shuningdek, axborot xizmati ko'rsatish sohasi 12,6 foizini, kompyuter dasturlashtirish maslahat berish va boshqa yordamchi xizmatlar 35,2 foizini, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish 1,8 foizini, nashirlik faoliyati 10,7 foizini hamda dasturlar yaratish bo'yicha faoliyat va teleko'rsatuv va radioeshittirish faoliyati bo'yicha 1,1 foizini tashkil etdi.

2023-yil 1-dekabr holatiga koʻra, birlikda

Hududlar kesimida

Samarqand sh.	406
Toyloq t.	68
Samarqand t.	67
Urgut t.	60
Payariq t.	47
Nurobod t.	47
Ishtixon t.	46
Pastdargʻom t.	45
Oqdaryo t.	44
Kattaqoʻrgʻon sh.	40
Jomboy t.	40
Bulungʻur t.	26
Kattaqoʻrgʻon t.	26
Narpay t.	24
Paxtachi t.	18
Qoʻshrabot t.	13

Sogʻliqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat koʻrsatayotgan jami korxonalar va tashkilotlarning salmoqli qismi – 907 tasi yoki 89,2 foizi tadbirkorlik subyektlari hissasiga toʻgʻri kelgan.

Yoʻnalishlar boʻyicha tahlillar shuni koʻrsatmoqdaki:

-97,2 foiz korxonalar sogʻliqni saqlash yoʻnalishiga toʻgʻri kelib, oʻsish surʼati 2022-yilning mos davriga nisbatan 95,3 foizni tashkil etdi;

-yashash uchun joy bilan taʼminlangan holda parvarishlash yoʻnalishidagi korxonalar soni 2,1 foizni tashkil etib, oʻsish surʼati 110,5 foizni tashkil etdi;

-yashash uchun joy bilan taʼminlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar koʻrsatish yoʻnalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 0,7 foizini tashkil etib, oʻsish surʼati 87,5 foizni tashkil etdi.

7

Yashash uchun joy bilan taʼminlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar koʻrsatish

Yashash uchun joy bilan taʼminlangan holda parvarishlash

21

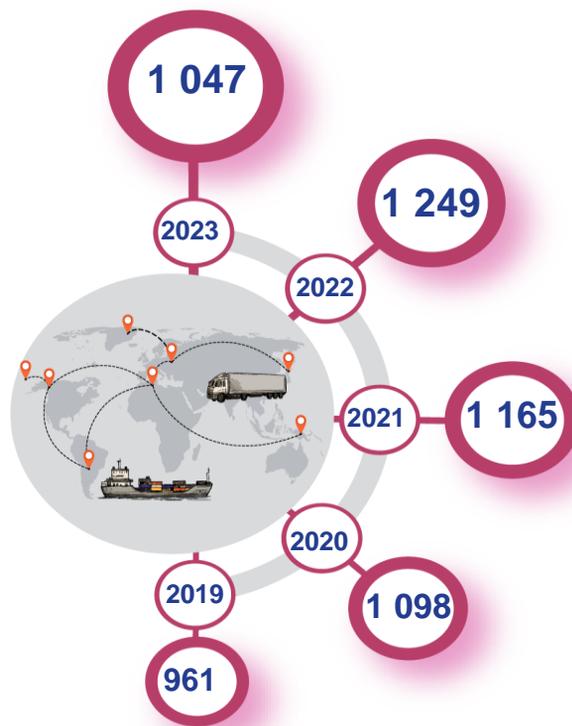
989

Sogʻliqni saqlash sohasidagi faoliyat

2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Samarqand sh.	395
Samarqand t.	96
Toyloq t.	84
Urgut t.	83
Jomboy t.	61
Pastdarg'om t.	61
Bulung'ur t.	38
Ishtixon t.	36
Payariq t.	35
Narpay t.	31
Oqdaryo t.	27
Kattaqo'rg'on t.	27
Kattaqo'rg'on sh.	22
Paxtachi t.	19
Nurobod t.	18
Qo'shrabot t.	14

2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni jami viloyatdagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalarining 2,4 foiz ulushini tashkil etdi.

2022-yilning mos davri bilan solishtirganda tashish va saqlash xizmatlarining yo'nalishlari bo'yicha tahlillar shuni ko'rsatdiki:

-quruqlikdagi va quvur transporti yo'nalishida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning o'sish sur'ati 83,4 foizni tashkil etdi;

-ombor xo'jaligi va yordamchi transport yo'nalishining o'sish sur'ati 83,2 foizni;

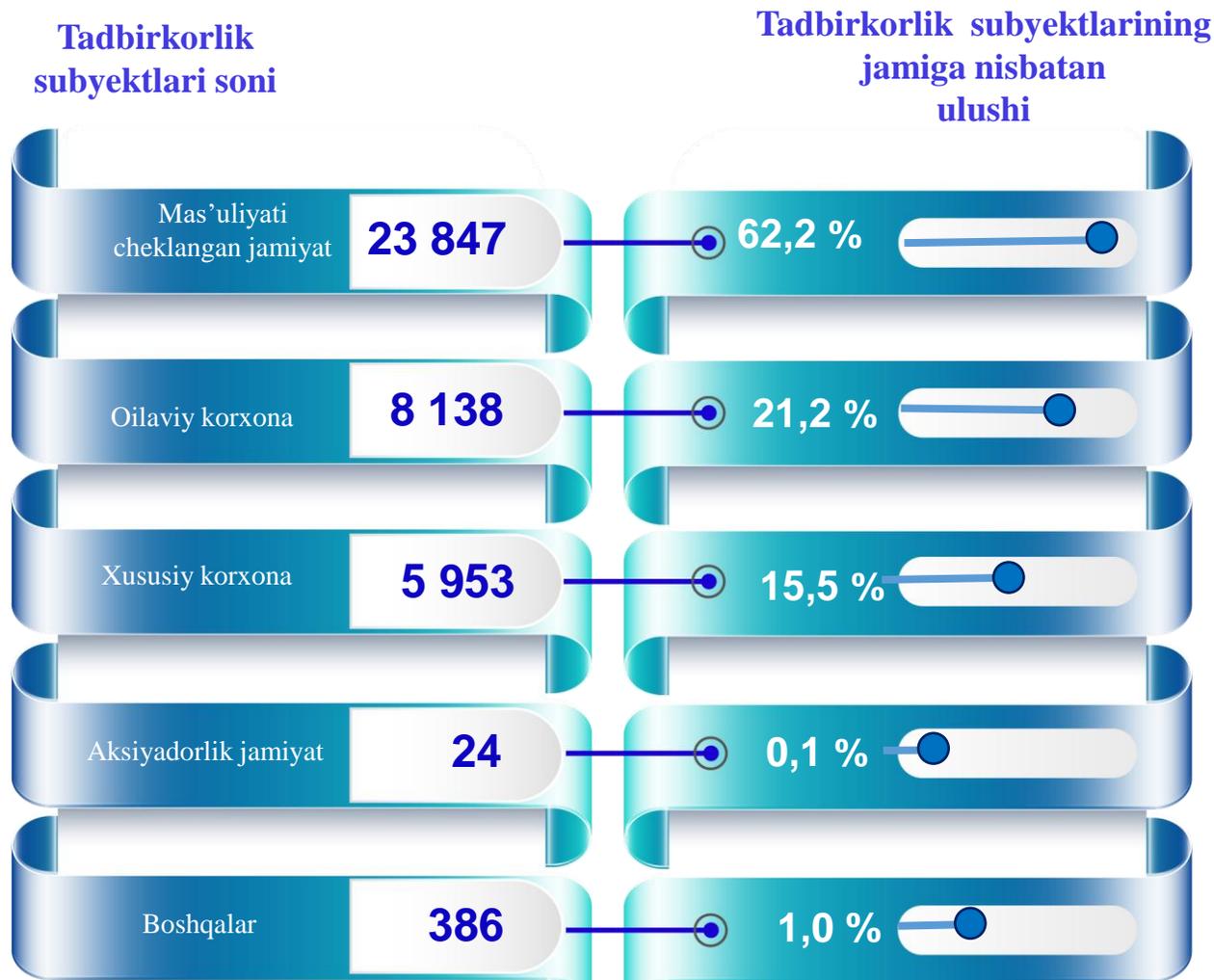
-pochta va kuryerlik yo'nalishi 82,5 foizni tashkil etdi.

Havo transporti yo'nalishida faoliyat yuritayotgan korxonalar va tashkilotlar soni 15,0 foizga oshgan.

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha umumiy ma’lumot

2023-yil 1-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Tashkiliy-huquqiy shakl – subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog‘liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

-xo‘jalik yurituvchi subyektlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;

-tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma’lumotlarini ishlab chiqish;

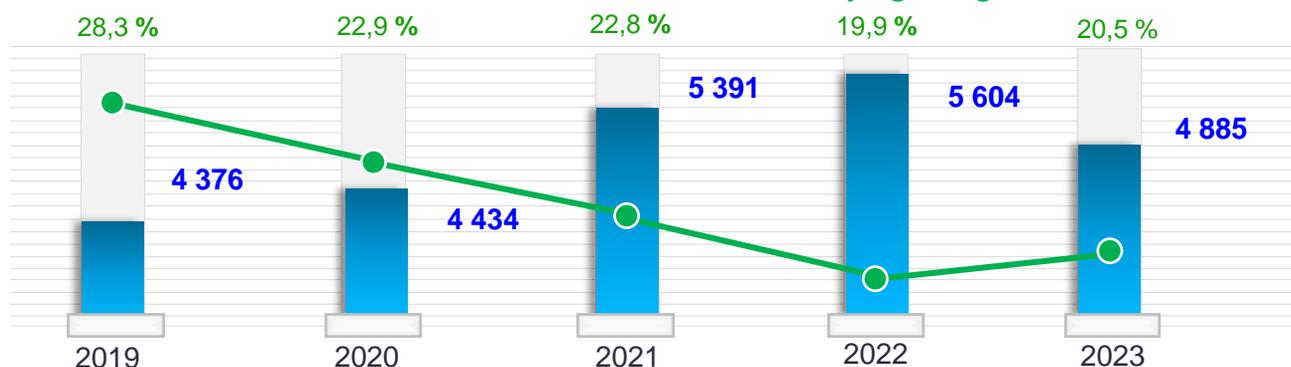
-idoralararo axborot almashinishini ta’minlash;

-ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

2023-yil yanvar-noyabr holatiga ko'ra, birlikda

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati, foizda

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Savdo

Axborot va aloqa

Sanoat

Tashish va saqlash

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

Mas'uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta'sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta'sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo'lingan xo'jalik jamiyati hisoblanadi. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo'yicha javobgar bo'lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog'liq zararlar uchun o'zlari qo'shgan hissalarini qiymati doirasida javobgar bo'ladilar. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning o'z hissasini to'la qo'shmagani ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo'yicha har bir ishtirokchi hissasining to'lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo'ladilar.

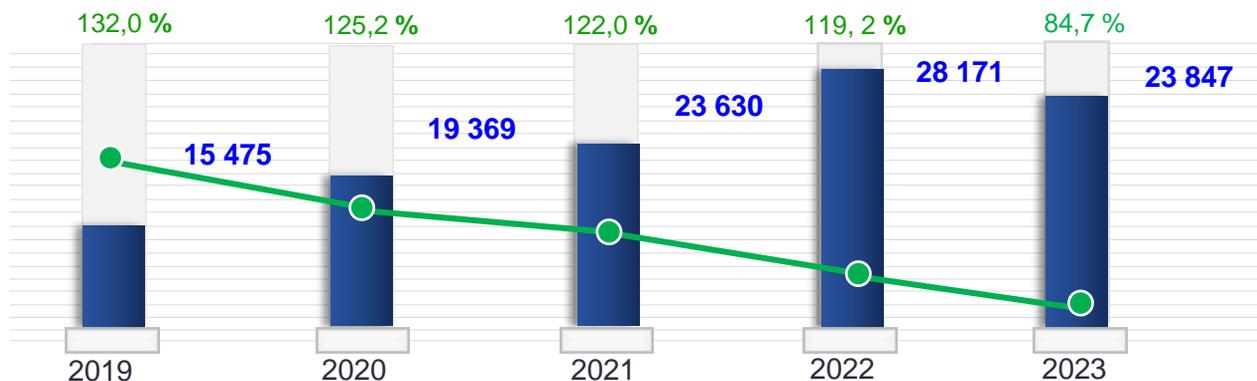
Hududlar kesimida

Samarqand sh.	1 338	16,6 %	Kattaqo'rg'on sh.	218	21,3 %
Samarqand t.	430	21,9 %	Oqdaryo t.	206	19,9 %
Bulung'ur t.	364	34,9 %	Toyloq t.	196	23,6 %
Urgut t.	309	16,7 %	Ishtixon t.	185	23,5 %
Pastdarg'om t.	308	21,3 %	Qo'shrabot t.	173	25,7 %
Nurobod t.	260	25,4 %	Jomboy t.	154	17,3 %
Kattaqo'rg'on t.	257	22,3 %	Paxtachi t.	129	22,4 %
Payariq t.	244	22,6 %	Narpay t.	114	26,5 %

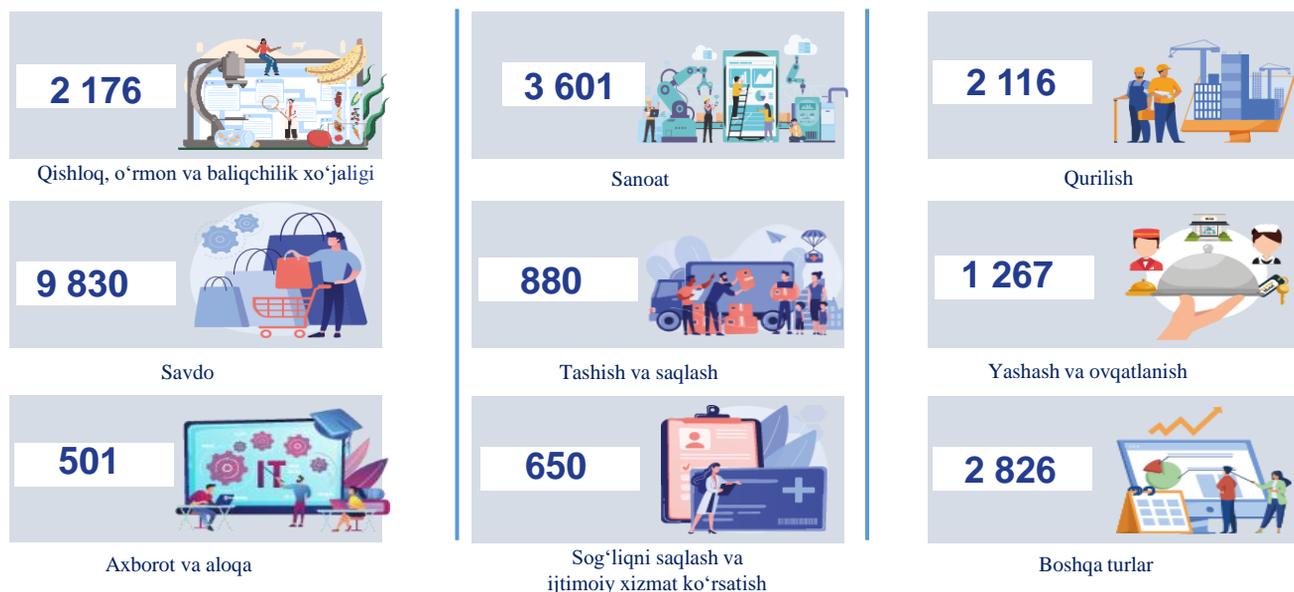
2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati, foizda

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra faoliyat ko'rsatayotgan 38 348 ta tijorat korxonalar va tashkilotlarining 23 847 tasi mas'uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to'g'ri keladi va tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha korxonalar orasida birinchi o'rinda turadi. Shuni xulosa qilishimiz mumkinki, mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

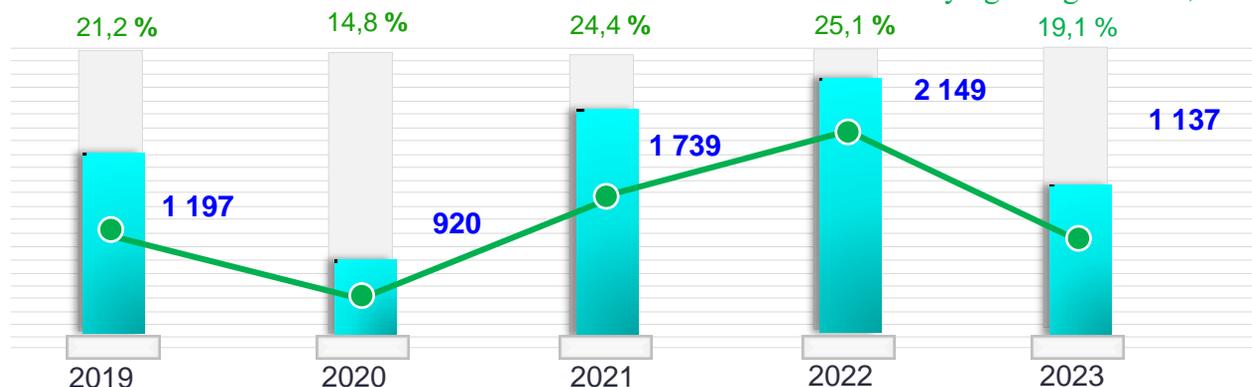
Hududlar kesimida

Samarqand sh.	8 037	Nurobod t.	1 025
Samarqand t.	1 967	Kattaqo'rg'on sh.	1 024
Urgut t.	1 853	Jomboy t.	890
Pastdarg'om t.	1 444	Toyloq t.	831
Kattaqo'rg'on t.	1 150	Ishtixon t.	787
Payariq t.	1 078	Qo'shrabot t.	674
Bulung'ur t.	1 042	Paxtachi t.	577
Oqdaryo t.	1 037	Narpay t.	431

2023-yil yanvar-noyabr holatiga ko'ra, birlikda

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat
ko'rsatayotganlarga nisbati, foizda

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Savdo

Axborot va aloqa

Sanoat

Tashish va saqlash

Sog'liqni saqlash va
ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

Xususiy korxonalar – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e'tirof etiladi. Xususiy korxonalar tabdirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

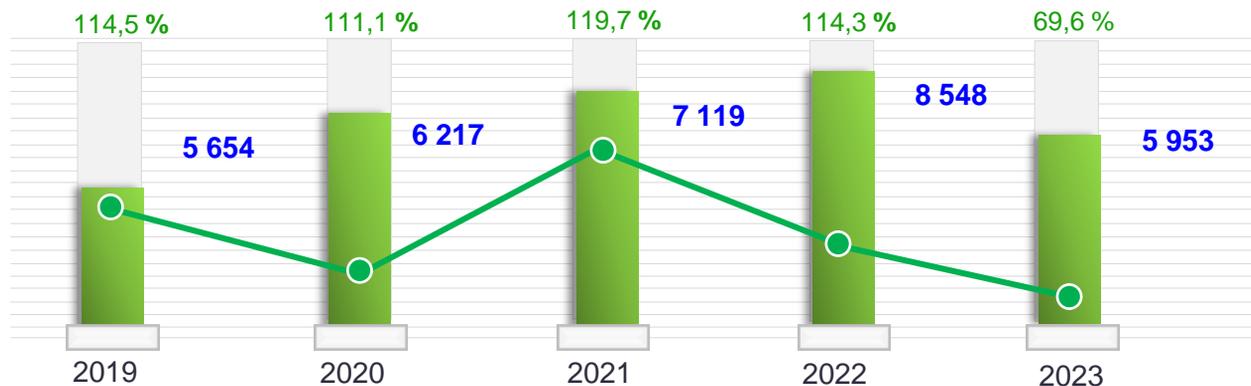
Hududlar kesimida

Pastdarg'om t.	190	32,6 %	Samarqand t.	74	26,8 %
Ishtixon t.	141	21,2 %	Samarqand sh.	72	8,6 %
Oqdaryo t.	115	34,6 %	Kattaqo'rg'on t.	40	16,3 %
Urgut t.	102	15,2 %	Bulung'ur t.	16	7,9 %
Toyloq t.	98	22,6 %	Payariq t.	16	14,8 %
Jomboy t.	93	32,2 %	Qo'shrabot t.	11	9,0 %
Narpay t.	84	16,0 %	Kattaqo'rg'on sh.	4	3,1 %
Paxtachi t.	78	20,3 %	Nurobod t.	3	2,0 %

2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati, foizda

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Savdo

Axborot va aloqa

Sanoat

Tashish va saqlash

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra, faoliyat ko'rsatayotgan xususiy korxonalar soni o'tgan yilning mos davriga nisbatan 69,6 foizni tashkil etgan.

Xususiy korxonalar sonining eng ko'p ulushi quyidagi hududlarda qayd etilgan: Samarqand shahrida – 841 ta, Urgut tumani – 670, Ishtixon – 666, Pastdarg'om -583 va Narpay tumani– 525 tani tashkil etmoqda.

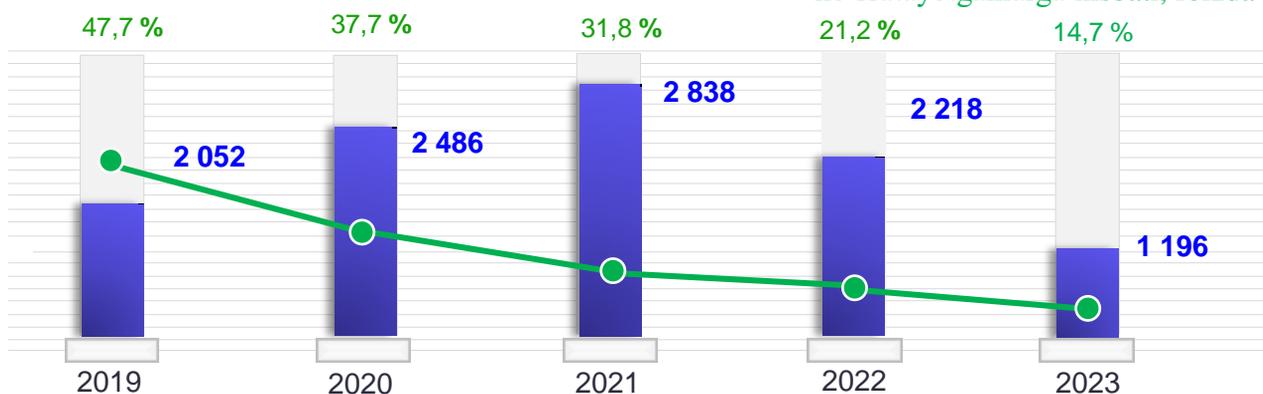
Hududlar kesimida

Samarqand sh.	841	Jomboy t.	289
Urgut t.	670	Samarqand t.	276
Ishtixon t.	666	Kattaqo'rg'on t.	246
Pastdarg'om t.	583	Bulung'ur t.	202
Narpay t.	525	Nurobod t.	147
Toyloq t.	434	Kattaqo'rg'on sh.	128
Paxtachi t.	384	Qo'shrabot t.	122
Oqdaryo t.	332	Payariq t.	108

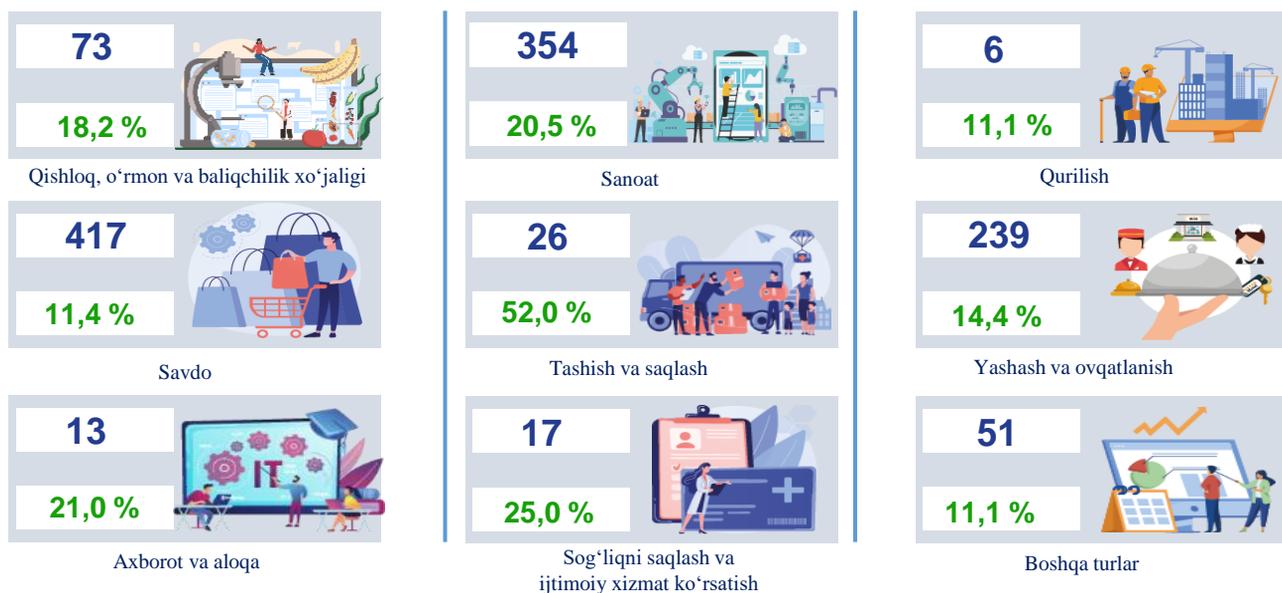
2023-yil yanvar-noyabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati, foizda

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Oilaviy korxonalar – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko'rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxonalar ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo'lgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxonalar ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir.

Oilaviy korxonalar faoliyati uning ishtirokchilari shaxsiy mehnatiga asoslanadi va tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakllaridan biridir.

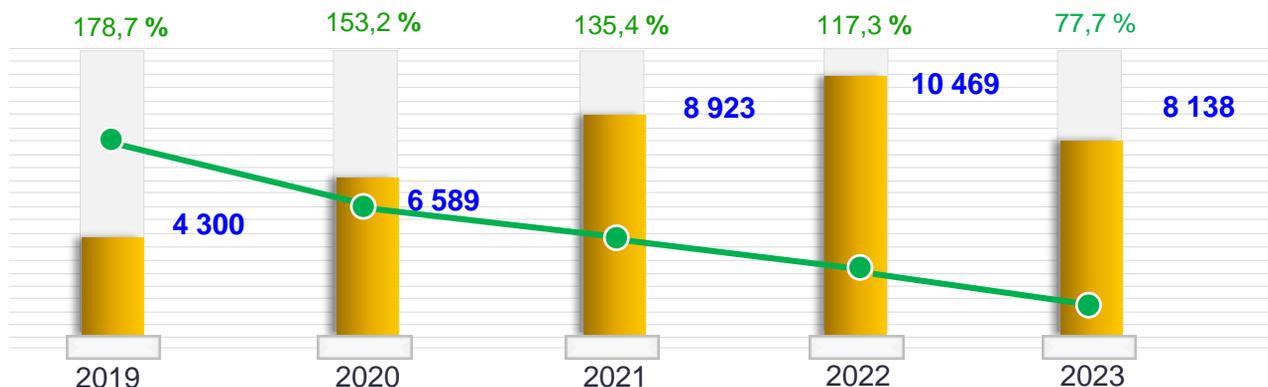
Hududlar kesimida

Samarqand sh.	271	14,4 %	Jomboy t.	55	12,6 %
Payariq t.	137	19,5 %	Oqdaryo t.	50	14,7 %
Pastdarg'om t.	124	14,7 %	Narpay t.	40	12,2 %
Samarqand t.	111	12,1 %	Paxtachi t.	37	28,0 %
Urgut t.	75	17,3 %	Ishtixon t.	34	7,7 %
Kattaqo'rg'on t.	73	13,5 %	Kattaqo'rg'on sh.	27	20,6 %
Toyloq t.	67	13,9 %	Qo'shrabot t.	16	15,1 %
Bulung'ur t.	66	17,6 %	Nurobod t.	13	25,0 %

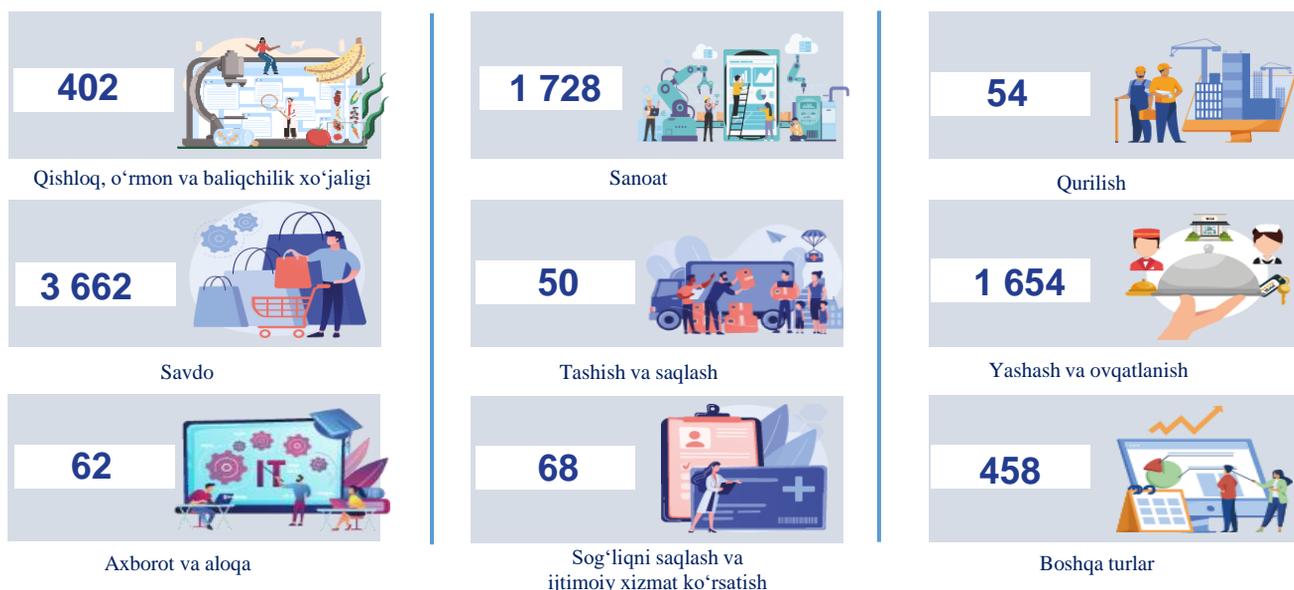
2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish (o'zgarish) sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Yuridik shaxs sifatida davlat ro'yxatidan o'tib, faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra 2022-yilning mos davriga nisbatan 77,7 foizni tashkil etgan.

Sohalar kesimida o'sish sur'atlarining tahlili shuni ko'rsatdiki, eng yuqori ko'rsatkich sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlarda – 108,7 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

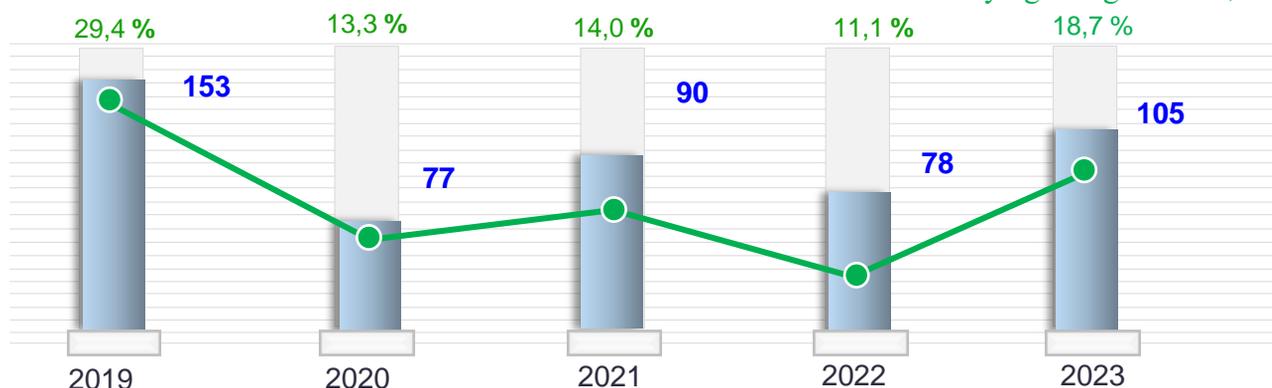
Samarqand sh.	1 877	Urgut t.	433
Samarqand t.	918	Bulung'ur t.	376
Pastdarg'om t.	846	Oqdaryo t.	340
Payariq t.	702	Narpay t.	328
Kattaqo'rg'on t.	541	Paxtachi t.	132
Toyloq t.	481	Kattaqo'rg'on sh.	131
Ishtixon t.	440	Qo'shrabot t.	106
Jomboy t.	435	Nurobod t.	52

Yangi tashkil etilgan chet el investitsiya ishtirokidagi korxonalar va tashkilotlar to‘g‘risida ma‘lumot

2023-yil yanvar-noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat
ko‘rsatayotganlarga nisbati, foizda

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Sog‘liqni saqlash va
ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Boshqa turlar

Chet el investitsiya ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg‘armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo‘linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

Hududlar kesimida

Samarqand sh.	65	24,5 %	Kattaqo‘rg‘on sh.	2	11,8 %
Oqdaryo t.	6	20,7 %	Jomboy t.	2	6,1 %
Samarqand t.	6	20,0 %	Pastdarg‘om t.	2	7,1 %
Bulung‘ur t.	4	22,2 %	Nurobod t.	2	16,7 %
Kattaqo‘rg‘on t.	3	20,0 %	Urgut t.	2	4,8 %
Qo‘shrabot t.	3	15,0 %	Ishtixon t.	1	7,1 %
Payariq t.	3	23,1 %	Paxtachi t.	1	11,1 %
Toyloq t.	3	25,0 %			

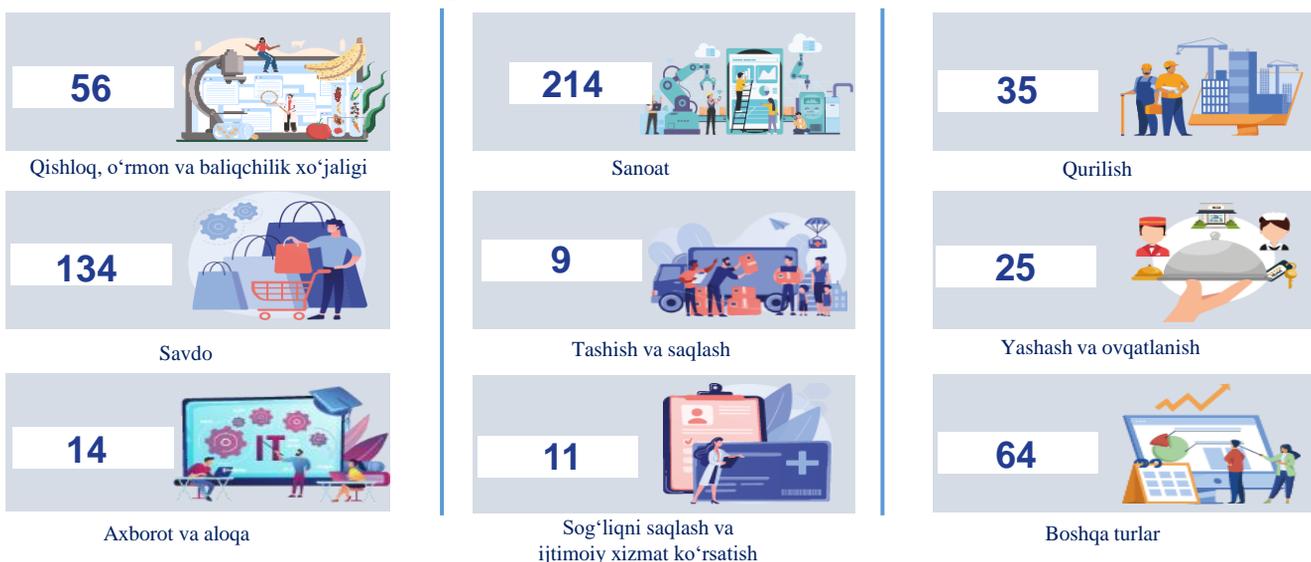
2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati, foizda

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Keyingi besh yilda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni 8,1 foizga oshdi.

Yetakchi o'rinni 110 ta korxonada to'liq yoki qisman ulushi mavjud bo'lgan Rossiya Federatsiyasi egallab viloyatda chet el investitsiya ishtirokida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar umumiy sonining 19,6 foizini tashkil etmoqda. Shuningdek, viloyat iqtisodiyotiga o'z kapitalini kiritayotgan Turkiya Respublikasi (ulushi 18,3 foiz) va Xitoy Xalq Respublikasi (ulushi 14,6 foiz) davlatlari ham yetakchi o'rinlarni egallab kelishmoqda.

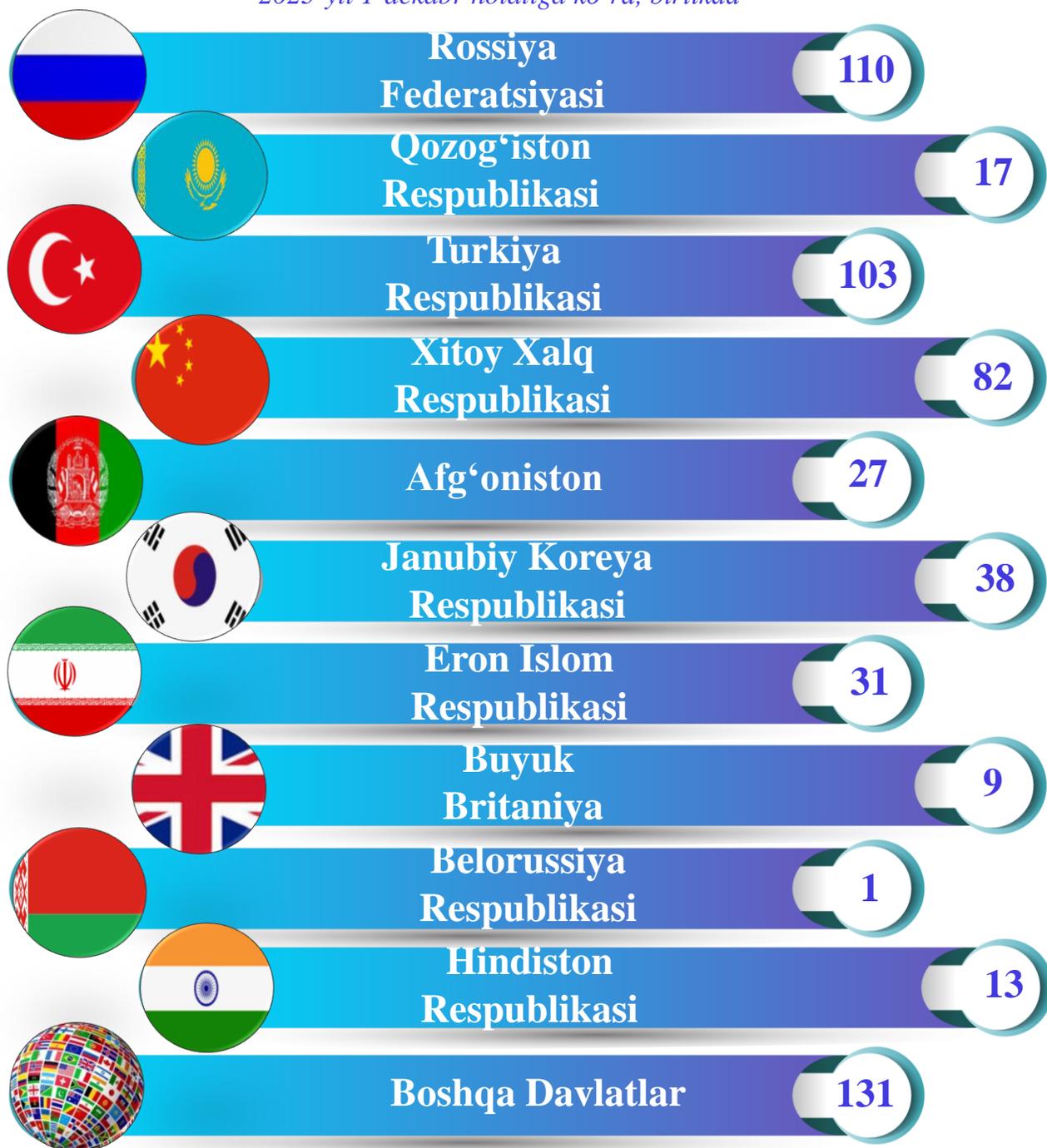
Hududlar kesimida

Samarqand sh.	265	Kattaqo'rg'on sh.	17
Urgut t.	42	Kattaqo'rg'on t.	15
Jomboy t.	33	Ishtixon t.	14
Samarqand t.	30	Payariq t.	13
Oqdaryo t.	29	Nurobod t.	12
Pastdarg'om t.	28	Toyloq t.	12
Qo'shrabot t.	20	Paxtachi t.	9
Bulung'ur t.	18	Narpay t.	5

2023-yil yanvar–noyabr holatiga ko'ra, birlikda

O'zbekistonda iqtisodiy o'sishni jadallashtirish, xalqaro aloqalarni kengaytirish va to'g'ridan-to'g'ri chet el investitsiyalar uchun qulay huquqiy muhit yaratish bo'yicha keng qamrovli iqtisodiy va ijtimoiy islohotlar olib borilmoqda. Mamlakatning strategik geografik joylashuvi, boy va xilma-xil tabiiy resurslari o'sish uchun ulkan imkoniyatlarni namoyon etadi. O'zbekiston hukumati o'z fuqarolarining farovonligini oshirish, biznesni rivojlantirish va zamonaviy texnologiyalarni joriy etishni rag'batlantirish maqsadida, chet el investitsiyalarini ko'paytirishga ustuvor ahamiyat bermoqda.

2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra, birlikda

O'zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo'nalishlariga e'tibor berish, qo'shni davlatlar bilan yaxshi qo'shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg'araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O'zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo'lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag'batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, chet el investitsiyalari ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalardan 316 tasi qo'shma korxonalar, 246 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to'g'ri keldi.

2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Xorijiy korxonalar

Qo'shma korxonalar

143	Samarqand sh.	122
5	Kattaqo'rg'on sh.	12
13	Oqdaryo t.	16
9	Bulung'ur t.	9
10	Jomboy t.	23
4	Ishtixon t.	10
6	Kattaqo'rg'on t.	9
13	Qo'shrabot t.	7
2	Narpay t.	3
8	Payariq t.	5
8	Pastdarg'om t.	20
3	Paxtachi t.	6
9	Samarqand t.	21
3	Nurobod t.	9
7	Urgut t.	35
3	Toyloq t.	9

2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Xorijiy korxonalar

Qo'shma korxonalar

So'nggi yillarda O'zbekiston iqtisodiyotida jadal o'sishlar kuzatilmoqda hamda xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya, biznes va sarmoyaviy to'siqlarni bartaraf etishda qat'iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko'proq e'tirof etilmoqda.

Demak, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonining ko'payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog'liqdir.

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma'lumotlardan iborat bo'lgan axborot-ma'lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta'minlaydi.

Ro'yxatga olingan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrda mavjud bo'lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko'rsatayotgan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda moliya-xo'jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to'g'risidagi ma'lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma'lum bir davrda faoliyat ko'rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro'yxatdan o'tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxonalar va mikrofirmalar – O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 24-avgustdagi "Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o'tish chora-tadbirlari to'g'risida" 275-son qarorining 1-ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo'lgan korxonalar va tashkilotlar.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo'limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma'lumotlar bazasi asosida 2023-yil 1-dekabr holatiga ko'ra (fermer va dehqon xo'jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, soʻralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qoʻyilgan.

Samarqand viloyat statistika
boshqarmasi statistik registrlarni
yuritish boʻlimi
Tel.: 66-235-14-42